Відділ освіти Сквирської районної державної адміністрації
Районний методичний кабінет

Методичний бюлетень
«Формування цілісної картини світу у дітей дошкільного віку»

27.10.2012 р. м.Сквира

Одне з пріоритетних завдань сучасної дошкільної освіти – формування елементарного світогляду особистості і в ньому цілісної наукової картини світу. Картина світу – це впорядкована система уявлень людини про себе, інших людей, природу й культуру. Цілісність картини світу – це, з одного боку, можливість бачити зв'язки і залежності між об'єктами та явищами навколишньої дійсності, а з другого – можливість бачити світ в різних його аспектах, з різних позицій: через пізнання наукових фактів, через образи, через ставлення та відношення.

Основні положення формування цілісної картини світу у дошкільників:

1. Ознайомлення дошкільників з навколишнім світом здійснюється за чотирма сферами життєдіяльності, визначеними Базовою програмою: «Люди», «Природа», «Культура», «Я Сам».

2. У роботі з дітьми реалізується основний принцип навчання – природо відповідність (зміст навчання і виховання відповідає віковим потребам дітей у пізнанні, спілкуванні, різноманітній продуктивній діяльності).

3. Ознайомлення дітей з навколишнім світом ґрунтується на наданні пріоритету наочно-образному та наочно-дієвому мисленню, на увазі до ігрових методів навчання та спеціальної організації взаємодії дорослого та дітей з метою створення ситуації успіху для кожної дитини.

4. Пріоритетним видом діяльності є пошуково-дослідницька, що гарантує підвищений інтерес дітей у пізнанні.

5. Творчі завдання та рольові ігри, що розвивають уяву та фантазію, підвищують самооцінку дошкільнят – обов'язковий елемент в організації навчально-виховної діяльності.

6. Соціально-психологічна гра – важливий засіб виховання дітей та формування в них цілісних уявлень про світ.

Основні напрямки діяльності з формування цілісної картини світу в дошкільників:

- Розвиток навичок спостерігати за світом у широкому сенсі слова, здатності помічати особливе, бачити суперечності й проблеми;

- Формування навичок виділяти істотні ознаки явищ та подій (розвиток уміння басити зв’язки та відношення між предметами і явищами дійсності, розвиток уміння порівнювати предмети і явища, помічати й знаходити подібне й відмінне у них, розвиток навичок аналізувати й узагальнюва4
- Розвиток пізнавальної активності та вміння ставити запитання;
- Розвиток навичок пізнання світу через наочно-практичну діяльність;
- Розвиток уяви та навичок образного пізнання світу;
- Розвиток навичок емоційно-ціннісного ставлення до світу.
-

Ефективність формування цілісної картини світу в кожної дитини залежить від дотримання педагогами таких вимог:

1. Створити позитивну психологічну атмосферу в групі як неодмінну умову взаємодії між дітьми та дорослим.
2. Кожна дитина має бути включена у діяльність на занятті.
3. Кожна дитина повинна мати можливість висловлювати власну позицію і власну думку з приводу тієї чи іншої проблеми.
4. Кожна дитина має право на вільний прояв власного «Я».
5. Педагог має бути готовий до імпровізацій.
6. На заняттях використовувати дидактичні матеріали, фото та відео- сюжети з реального життя, справжні предмети, будь-які підручні матеріали.
7. Дотримуватися етичних норм у взаєминах з усіма людьми.
8. Бути уважним до кожної дитини та її дій.

Цілісний підхід до розвитку і виховання дитини передбачає одночасний вплив на її фізичну, соціальну, психоемоційну, когнітивну й духовну сфери.

Упорядкувала
методист РМК Чернега Н.С.